

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“(J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

SPOLOČENSKO -DUCHOVNÝ OBČASNÍK

pre stredné Slovensko

číslo 15

Drahí bratia a sestry v Christu,

ani sme sa nenazdali a jeseň nám klope na dvere. Prázdniny končia, deti nastúpia do škôl a v laviciach si budú rozprávať veselé zážitky z dovoleniek. Aj mne a mojej rodine sa podarilo na mesiac ísť mimo domova, kde nás postretli veci milé i tie nemilé. Za tie milé ďakujem Bohu a za tie nemilé tiež ďakujem Bohu, pretože ma učili a stále učia pokore a láske voči svojim blíznym. Na dovolenke som sa utvrdila v týchto poučeníach:

Nie je ťažké milovať svojich priateľov, to je pravda, ale milovať človeka, ktorý nás očividne nemá rád a ohovára nás, tak na to treba mať veľmi veľa lásky, pokory a sebazaprenia.

Ak nám niekto hovorí, že sme zlý, nebráňme sa, nezlostime sa, Boh vie, aký sme.

Nechcime, aby nás ľudia chválili, pretože potom nás minie nebeská odmena.

Nechcime, aby nás ľudia milovali, radšej sa snažme, aby sme my milovali ich.

Ak nás niekto uráža, vypočujme si ho a nenamietajme. Trp duša a budeš spasená. To je to, čo sa týka nás, ľudí...

Ale ak niekto uráža Cirkev, uráža našu pravoslávnu Cirkev, bráňme si ju a chráňme ako oko v hlave, pretože ona je naša Matka. Nedopustíme na ňu nič zlé. Človek, ktorý uráža Cirkev, potrebuje pomoc, potrebuje naše modlitby, pretože jeho duša je chorá. Diabol opantál jeho myslenie a teraz sa snaží o to, aby opantál i nás. Nedajme sa mu, veď máme predsa sväté Pravoslávie, ktoré je prameňom našej viery, života a spásy!

S láskou v Christu Jana

Christos sa rodí!

Sv. Ján Zlatoústý

pokračovanie z minulého čísla

„Podme teda a oslavujme. Podme a prežívajme pravý sviatok. Spôsob sviatku je podivuhodný, podobne ako je podivuhodné Christovo narodenie.

Dnes bolo rozviazané dlhoročné puto. Diabol bol úplne zahanbený. Démoni sa rozutekali. Smrť bola potrená. Raj bol otvorený. Kliatba zmizla. Hriech bol vyhnaný. Blud bol odstránený. Pravda bola odhalená. Zvestovanie úcty sa všade rozšírilo. Nebeské Kráľovstvo bolo prinesené na zem. Anjeli sa rozprávajú s ľuďmi. Všetko sa dnes zjednotilo.

Prečo?

Pretože Boh zostúpil na zem a človek vystúpil na nebesia. Boh zostúpil na zem a opäť sa nachádza na nebesiach. Celý je v nebesiach a celý je na zemi. Je Boh a prijal na seba telo. Je chovaný v náručí Panny a zároveň vo svojich rukách drží celý svet.

Utekajú sa k Nemu mudrci. Utekame sa aj my. V rýchlosti prichádza i hviezda, aby odhalila Pána nebies. Ale... i On uteká. Uteká do Egypta. Prirodzene sa zdá, že tam odchádza, aby utiekol pred Herodovými intrigami. On to však činí preto, aby sa naplnili slová prorokov: „Ten deň bude Izrael ako tretí spolu s Egyptom a Asýriou uprostred Zeme požehnaním, ktoré im požehnal Hospodin zástupov.“ (Iz. 19,24)

Židia, čo to hovoríte? Vy, ktorí ste boli prvými, ste sa stali až tretími? Egyptania a Asýrejčania vás predbehli a prvorodený Izrael zostal pozadu?

Áno, práve tak! Áno, Asýrejčania sa stanú prvými, pretože sa skrze svojich mudrcov ako prví poklonili Pánovi. Za nimi stoja Egyptania, ktorí ho prijali, keď sa do ich krajín uchýlil, aby unikol Herodovi a jeho intrigám. Tretí a posledný je izraelský národ, ktorý poznal Pána od apoštolov, po tom čo bol Pán pokrstený v rieke Jordán.

Je treba ešte niečo dodať?

Vidím Stvoriteľa a jasličky... Dieťaťko a plienky... Opovrhnutú Pannu, ktorá práve porodila. Veľkú chudobu... Obrovskú biedu...

Všimol si si však, aké bohatstvo sa nachádza uprostred tak veľkej chudoby? Bohatý sa kvôli nám stal chudobným. Nemá ani posteľ, ani prikrývku. Položili ho do prostých jasličiek. ..

Ó, chudoba, prameň bohatstva! Ó, nepredstaviteľné bohatstvo, skrývané uprostred chudoby!

Ležíš v jasličkách a hýbeš celým svetom. Si zavinutý v plienkach a lámeš putá hriechu. Ešte si nepovedal jediné slovo a už si naučil mudrcov poznaniu Boha.

„Čo na to povedať, alebo čo odpovedať?“

Hľa, Mária matka a zároveň Panna. Hľa, Jozef, domnelý otec dieťaťa. Ona žena, on muž. Zákonné názvy, ale bez obsahu.

Jozef sa s Máriou len zasnúbil, ale Duch Svätý ju zatienil. A tak Jozef, naplnený rozpakmi, nevedel, čo si má o dieťatku myslieť. Neodvážil sa povedať, že bolo plodom cudzoložstva. Nemohol vysloviť žiadne pohoršené slovo proti Panne. Ale ani neprijímal dieťa za vlastné, pretože mu nebolo známe, ako a od koho bolo počaté. Rozrušenému Jozefovi sa ale dostáva upokojujúca odpoveď z nebies prostredníctvom anjela: „Neboj sa, Jozef, pretože to, čo sa z Nej narodí, je od Ducha Svätého.“ (Mat. 1,20). Anjel odhalil Jozefovi i nám, že to bol Svätý Duch, kto Pannu zatienil.

Prečo sa ale Christos chcel narodiť z Panny a ponechať jej neporušené panenstvo? Diabol kedysi oklamal pannu Evu.

Dnes anjel priniesol oslobodzujúcu správu Panne Márii. Kedysi Eva vyslovila slovo, ktoré sa stalo príčinou smrti. Dnes Mária porodila Slovo, ktoré sa stalo príčinou večného života.

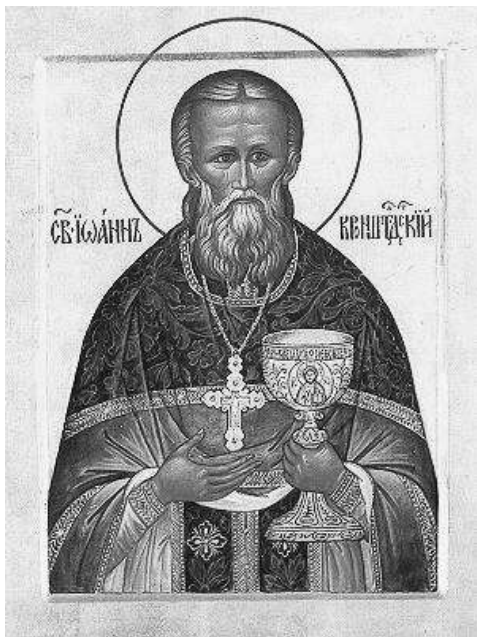
Slovo Evy ukázalo strom, ktorý vyhnať Adama z Raja. Slovo Márie ukázalo Kríž, ktorý priviedol Adama späť do Raja.

Tomuto Božiemu Slovu a Synovi Panny, Ktorý ukázal cestu v neprístupných miestach, vzdajme slávu spolu s Otcom a Svätým Duchom, teraz i vždycky až na veky vekov. Amen. Koniec a sláva Bohu za všetko!

NA KONCI ČASOV

preložené z ruštiny z počajevských brožúrok

Každý čas, každá doba má v živote ľudstva svoju významnú črtu, ktorá je pre ňu typická v jej osobitosti.

„Nežijem v časoch pokojných, ale v nepokojných.“ Hovoril vo svojej predpovedi asi pred sto rokmi náš veľký svätec a modlitebník **Ján Kronštadtskij** (+1908). „Čas bezbožnosti a nečinnosti, čas drzého prezerania zákonov Božích a ľudských, v dobách nezmyselného besnenia, ktoré zakúsilo trochu zemskej múdrosti, a ktoré si začali priveľa namýšľať. Vzrastá sila rozumu a vedomosti, láska upadá. Pre všetkých je zjavné, že cárstvo sa kolíše, upadá, nemá ďaleko od pádu.

Prečo tak veľké, kedysi mohutné a silné, tvrdé a slávne Ruské cárstvo je teraz zoslabnuté, zničené, zakolísalo sa, pretože ono vzišlo

z tvrdej a nespochybniteľnej osnovy skutočnej viery a vo väčšine inteligencia odpadla od Boha, Ktorý jediný je „nerozkolísaná“ naveky večná dŕžava, Ktorý pevne udržuje v čudnej harmónii nebo a zem - už toľko storočí. To je dôvod, prečo sa zase cárstvo kolíše. A azda iba jediné Ruské cárstvo, ktoré zaberá šestinu zeme, sa kolíše od bezbožnosti a anarchie? Nie, kolíšu sa a trasú sa všetky cárstva zeme, ktoré zanechali skutočnú vieru. A niektoré cárstva a mestá, ktoré existovali pred aj po príchode Isusa Christa, zmizli úplne z tváre sveta za nevieru a nezákonnosť. A čím dlhšie existuje hriešny svet, a čím sa viac šíri nezákonnosť, tým viac a viac slabne, drsnie a kolíše sa, takže na konci sveta úplne zostane iba tlejúcim telom, ktoré úplne zhorí v strašnom, všeobecnom ohni: **zem a všetky veci na nej zhoria** (podľa Apoštola) **a my dosiahneme nové nebo a novú zem** (podľa Božieho obetovania) **a na nich bude žiť pravda** (2 Petr. 3,10; 13)

„Za noemových dní Hospodin sto rokov upozorňoval, že bude potopa“, hovorí **veľký Nektarij Optinskij** (1928), „ale Jemu neverili, nekajali sa a v množstve ľudí sa našiel len jeden spravodlivý s rodinou. Tak bude aj pri príchode Božieho Syna.“

„Kým vtedy sa vysmievali zo stavby korábu“, hovorí blažený Feofilakt Bulharský: „Kým neprišla bieda a nezničila všetkých, tak aj teraz sa iní vysmievajú z predpovede o konci sveta, ale zrazu príde záhuba. Hospodin upozorňuje, že v časoch príchodu antichrista túžba a pôžitky zachvátia ľudí a oni budú osobitne vstupovať do manželstiev, oddávať sa rozkoši.“

„Nie v roku 1848 bude koniec sveta, ale koniec sveta bude vtedy, keď uplynie 7500 rokov od Adama.“ – také je videnie **svätého Kalinnika**. Ako vidíte, tu sa hovorí o roku 7500 od Adama, ktorý zodpovedá roku 1992.

Odkrytie svätého Kalinnika nemôže byť spochybnené kvôli sile jeho veľkej svätosti. A toto nás naplňa nepokojom.

V našich bezpochyby posledných časoch, na ktoré upozorňovali všetci svätí hýbatelia pred koncom celého sveta, strašným Súdom a druhým príchodom Isusa Christa z nebies. Keď zem a všetky veci na nej zhoria.“(2 Petr. 3,9-13). Podľa Božieho slova (Dan. 7,11,12); (1 Jn. 4,3;2,22;2,18; 2 Tes. 2,3-12; Sk 13 kapitola), sa zo zeme zjaví ešte človek, veľmi múdry, ale nečestný čarodej – hovorí sv. Cyril Jeruzalemský (+386): „v lživom a zlom umení čarodejníctva a kúziel“- antichrist – a „satan ho použije ako zbraň, prejavujúc v ňom samého seba“. Povstanie antichrista získa vládu nad svetom“ prostredníctvom zlého umenia kúziel. Spočiatku bude prejavovať zdravý rozum a lásku k ľuďom, a keď oklame Židov ako ich očakávaný Mesiáš, znameniami a zázrakmi, prefíkaným a lživým čarodejníctvom, až potom sa prejaví veľkými a zlými vecami neľudskosti a nezákonnosti, takže tým prevýši všetkých pred ním existujúcich nespravodlivých a nečestných ľudí. Bude útočiť proti všetkým kresťanom, bude šíriť vražedné, kruté, nemilosrdné myšlienky, prejavujúce sa v rôznych formách. Počas troch rokov a šiestich mesiacov (Sk 13,5; Dan. 7,25;12,7-12) on bude postupovať takto a potom bude využitý pri druhom slávnom príchode Jediného Božieho Syna z nebies, Pána a Spasiteľa nášho Isusa Christa, Ktorý zabije Antichrista „**Dychom Svojich úst (2 Kor. 2,8) ho predá pekelnému ohňu.**“

„**Prichádza čas**“ – hovorí **veľký svätec našich čias** prepodobný **Laurentius Černikovskij (+1950)**, -- „**Keď aj zatvorené chrámy budú upravovať nielen zvonku, ale aj zvnútra, kupoly budú pozlacovať, ako na chrámoch, tak aj na zvoniciach. A keď ukončia všetko, nastúpi čas, keď bude antichrist korunovaný. Modlite sa, aby nám Pán predĺžil ešte tento čas, aby sme spevneli, zosilneli, lebo nás očakáva strašný čas. A vidíte, ako sa všetko lživito pripravuje? Všetky chrámy budú také krásne, ako nikdy. A predsa do tých chrámov nebude možné ísť. Antichrist sa nechá korunovať za cára v Jeruzalemskom veľkolepom chráme za účasti duchovenstva a patriarchu. Do Jeruzalema bude slobodný prístup pre každého človeka, vtedy sa snažte nechodiť tam, pretože všetko to bude urobené len preto, aby to preľstilo a oklamalo.**

Antichrist sa narodí bludnej deve - židovke (z dvanásteho pokolenia bludných činností). Bude veľmi šikovným a otrokom, osobitne z tých čias, keď ako dvanásťročný chlapec sa bude prechádzať s matkou v záhrade a stretne sa so satanom, ktorý vyšiel z úplnej prázdnoty, a vstúpi do neho. Chlapec sa od ľaku strhne a satan mu povie: neboj sa, ja ti budem pomáhať, do tej chvíle dozreje, podľa proroka, antichrist ľudského rodu.

Pri jeho korunovácii, keď sa bude čítať Symbol viery, nedá ho prečítať správne, ale tam, kde budú slová Isusa Christa ako Syna Božieho, on sa ich zriekne a vyzve modliť sa za seba. Vtedy patriarcha skríkne, že to je antichrist a za to patriarchu zabijú. Počas korunovácie bude mať antichrist rukavice, a keď si ich bude skladať, aby sa prekrižoval, patriarcha postrehne, že nemá nechty, ale pazúry. A toto posluží k presvedčeniu, že to je skutočne antichrist. Zídu z neba proroci Henoch

a Eliáš, ktorí tiež budú všetkým ľuďom objasňovať a volať: To je antichrist, neverte mu!“ A antichrist ich umŕtvi, ale oni ožijú a odletia do neba.

On „svojich ľudí“ bude značkovať pečaťami. Nenávidieť bude kresťanov. Začne sa posledná honba na každú kresťanskú dušu, ktorá odmietne satanovú pečať...

Nič nebude možné, ani kúpiť, ani predat' kresťanovi. No neustávajúte. Pán svoje diatky neopustí...Nebojte sa!...

Chrám budú, ale pravoslávny kresťan do nich nebude môcť ísť, pretože sa tam nebude prinášať nekrvavá obeta Isusa Christa, a bude tam satanský zbor...

A za túto nezákonnosť zem prestane rodiť, celá popraská od bezbožníctva a budú také praskliny, že do nich bude môcť človek padnúť. Kresťanov budú zabíjať, alebo ich posielat' na pusté miesta. Ale Hospodin im bude pomáhať a živiť svojich nasledovníkov.

Aj v posledných časoch budú praví kresťania vyhánaní, nech sa starí a chorí hoci chytia za kolesá vozov a bežia za nimi.“

„,, hovorí Hospodin: „**vtedy tí, čo budú v Judsku, nech utečú do vrchov**“ (Mat. 24,16)

Je nutné sa skrývať a utekať. Možno**„nepochodíte mestá izraelské, dokiaľ príde Syn človeka.“** (Mat. 10,23).

Blažený je, kto spoznal strašné príznaky doby, ktorá nás vedie k antichristovi! Ved' spoznať sa dajú sluhovia antichrista – židovskí satanisti už čakajú svojho „Pána“ a ponáhľajú sa zjednotiť pod jeho vládu. Celý svet a najmä slovanské krajiny sú už nimi ovládané. Svetová sionistická vláda, ktorej dal moc „majiteľ pozemského sveta“- diabol, rovnako im dal silu, aby zahubil spásu a urýchlil skorý príchod dní korunovacie antichrista, táto vláda sa bude snažiť ovládnuť celý svet. **„Ale najväčší zlodej sveta“** hovoril **Ján Kronštdatskij** vo svojom prejave ešte v roku 1902, **„ktorý sa zjaví v posledných časoch, nemôže sa zjaviť medzi nami z dôvodu absolutistickej vlády. „keď sa vezme zo zeme samovládca“**, hovorí o. Ján v druhom proroctve, vyslovenom v tom istom roku: **„vtedy príde antichrist“**. Čarodejníci – zabili už cára – báťušku nášho Nikolaja II. A hľa, od tých čias, čo už viac niet udržiavateľa – samovládca - ruského pravoslávneho cára, a spolu s ním nebolo už viac ani predošlého Ruska ako Svätej Rusi. – Jasne vidíme, ako sa v celom svete začalo zbesilé a napäté úsilie o vytvorenie takej situácie, ktorá by vyhovovala skorému objaveniu sa antichrista.

Vskutku iba slepí to môžu nevidieť! „TO JE VRAŽDA“, hovorí **sv. archiepiskop Syrakúzskej i Trojickej Averkij** (1974): „nepremyslel a nezorganizoval to nik iný, ako sluhovia budúceho antichrista, tí ľudia, ktorí predali svoju dušu satanovi, tí, ktorí sa intenzívne pripravujú k čo najrýchlejšej korunovácii antichrista, nepriateľa Isusa Christa.

Oni veľmi dobre chápali, že najväčšou prekážkou, ktorá im stála v ceste, bolo pravoslávne Cárské Rusko. A preto bolo nutné zničiť Cárské pravoslávne Rusko a na jeho mieste vytvoriť bezbožný bohorúhačský štát, ktorý by postupne ovládol celý svet.

A pre rýchlejšie a dokonalejšie zničenie Ruska bolo nutné zničiť toho, kto bol jeho žijúcim symbolom - pravoslávneho cára - nášho pobožného panovníka. On bol skutočne pobožný a nielen preto, že taká bola jeho modlitebná formulka na bohoslužbách, ale najmä kvôli jeho osobitému, skutočne pobožnému charakteru, kvôli jeho pravej kresťanskej duši.

Kvôli tomuto ho nenávideli nemilosrdnou nenávisťou všetci tí satanisti - sluhovia antikrista, ohovárali ho, škrípajú zubami."

„A tu sme sa my, na hanbu našu, dožili tých čias, keď zjavné narušanie Božích prikázaní sa nielenže nevníma ako hriech, ale sa potvrdzuje ako správne, zákonné," hovoril ešte v roku 1918 **Svätý patriarcha Tichon**: "Preto sa v týchto dňoch uskutočnila hrozná vec - bývalý vládca Nikolaj Alexandrovič bol zastrelený. A my sme povinní to odsúdiť, pretože nás viaže učenie Božieho slova. Inak krv zastreleného nepadne iba na tých, ktorí to uskutočnili. ale aj na nás.

Nech nás za to nazývajú hoci aj kontrarevolucionármi, nech nás zatvárajú do väzení, nech nás hoci zastrelia, my sme prichystaní všetko toto znášať vo viere, že aj na nás sa budú vzťahovať slová Spasiteľa nášho: "*Blažení sú tí, ktorí počúvajú slovo Božie a chránia ho.*"

pokračovanie nabudúce

„I keď je len jeden jediný Krst, aby sme sa očistili od poškvرنenia, máme ešte dve oči, ktoré ak naplníme slzami, sa nám stanú druhou krstiteľnicou. Boh už dopredu dobre vedel, že priestupky sa v nás budú rozmnožovať v každom čase – no keďže je len jediný Krst – ustanovil pre jedno telo dve krstiteľnice, v ktorých nám dáva rozhrešenie.“ Sv. Efrém Syrský

Tri sväté Krsty v Banskej Bystrici

5. júla sme si pripomínali sviatok svätého Rastislava. Tento deň sa stal ešte významnejším pre troch Banskobystrických katechumenov: 66-ročného Ing. Michala Adamiša so svojou 60-ročnou manželkou Helenou Adamišovou a tiež pre budúceho nádejného bohoslovca Pravoslávnej fakulty v Prešove 22-ročného Petra Dobríka. Všetci traja sa totiž rozhodli prijať svätú Tajinu Krstu. Krstil ich náš d. o. Marek Ignacik za pomoci diakona Jána Tomáša.

Radovali sa nielen oni, ale aj my všetci, ktorí sme boli pri tejto veľkej udalosti prítomní. Ráno sa zdalo, že bude chladno, ale, sláva Bohu, vyčasil sa. Dokonca zasvietilo na nás aj slniečko, to asi anjeli odtiahli husté mračná a radovali sa spolu s nami.

V mysli sa mi pomaličky začali vynárať spomienky na deň môjho svätého Krstu. Písal sa 7. október 2001, keď ma tiež d. o. Ignacik pokrstil trojitým ponorením v priehrade Hriňová. Voda bola studená, veď bola jeseň, ale to ma vôbec neodradilo. Vtedy som mala len jedinú veľkú túžbu, stať sa pravoslávnu kresťankou...

A presne takú túžbu som videla aj na nich. Veru, ťažko je opísať pocity, ktoré človek pri krste prežíva. Na nich bolo vidieť šťastie, že sa zriekli starého hriešneho života, plúvli na diabla a stali sa z nich noví čistí ľudia. Takisto bolo na nich vidieť dojatie z toho, že im všemohúci Boh odpustil všetky hriechy a zapísal ich do večnej Knihy života. A bola na nich vidieť aj nádej na spásu svojej duše.

Po svätom Krste prišla svätá Tajina myropomazania, kde naši novopokrstenci prijali dary Svätého Ducha. Jedným slovom nádhera.

Napokon už len gratulácie od všetkých nás prítomných a hostina. D. o. Ignacik venoval novým členom Pravoslávnej Cirkvi krížiky a ikony a zaželel im všetko dobré. Naša sestra v Christu Oľga Čavojová ich potešila peknými kvetmi. A čo dodať na záver? Snáď už len akýsi odkaz, akési povzbudenie pre nich samotných, ktorí sa rozhodli mať v dospelosti sv. Krst:

Drahí v Christu Michal, Helena a Peter. Dostali ste najkrajší dar, stali ste sa pravoslávny kresťanmi a to vás zaväzuje. Chráňte si dary, ktoré ste dostali. Buďte aktívnymi kresťanmi, pretože krstom sa nič nekončí, práve naopak, krstom sa všetko len začína. Verte mi, príde na vás nejedno pokušenie, pretože diabol nikdy nespí. Ale v čase pokušenia nezúfajte, ale dúfajte. Veď už máte nádej na večný život. Už sa môžete spovedať, už môžete prijímať sväté Dary – Telo a Krv nášho Spasiteľa Isusa Christa, nič krajšieho a drahšieho na tomto svete niet.

Želám vám, nech vás vaši patróni archanjel Michal, svätá Helena a svätý Peter ochraňujú a orodujú za vás pred Božím oltárom.

A želám si ešte niečo, aby takýto radostných dní bolo čo najviac, nielen u nás, ale všade vo svete, pretože **Pravoslávie žije!**

Životopisy svätých

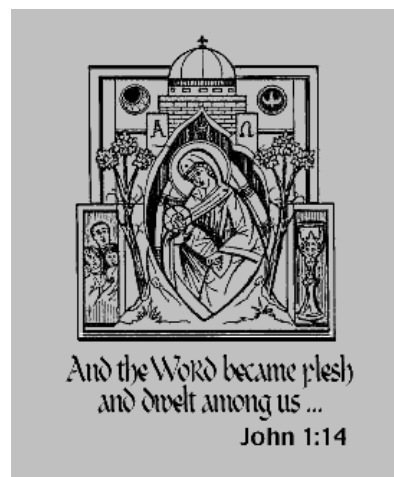
Sv. Beda Ctihodný (673-735)

Patril k najvzdelanejším ľuďom svojej doby. Tento pokorný mních, medzi jeho najväčšie záľuby podľa jeho vlastných slov patrilo čítanie svätého Písma a štúdium, po sebe zanechal veľkolepé dielo, ktoré sa stalo už za jeho života klasikou a je prekladané dodnes. Vo svojich Cirkevných dejinách národa anglického zachytáva svätý Beda dejiny kresťanstva vo svojej vlasti od samých počiatkov až do doby, v ktorej sám žil. Len vďaka Bedovi a jeho umeniu poskladať roztrúsené čiastočky dejín dohromady, máme zachované životy mnohých britských svätcov a svätíc. Medzi jeho ďalšie diela patrí dvadsaťpäť kníh biblických komentárov: Životy opátov, List Egbertovi, v ktorom nabáda k reformám cirkvi v Northumbrii, a mnohé ďalšie. Zo všetkých jeho diel vanie duch skromnosti a pokory, čo

býva u ľudí veľkého rozhľadu nie úplne bežné.

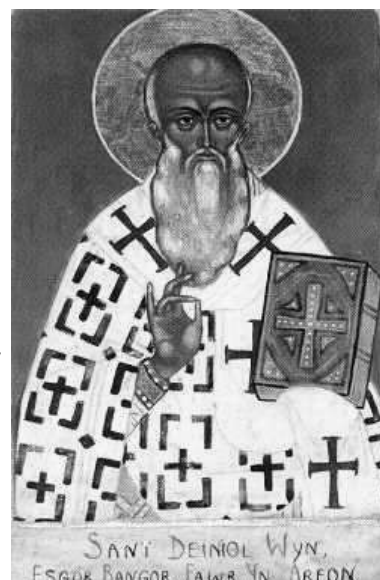
Samotný život Bedy Ctihodného plynul v modlitbe a práci, bez nejakých vážnejších vzručov. Ako monach monastiera v Jarrow bol úplne zamestnaný svojím poslušníctvom, k čomu patrilo i chrámový spev. Zachoval sa nám popis svätcovej smrti od jeho súčasníka mnícha Cuthberta. Podľa neho trávil ctihodný posledné dni svojho života striedavým spevom žalmov a prekladom Evanjelia svätého Jána do staroangličtiny. Pretože mu Hospodin zjavil čas jeho odchodu, tak sa s prekladom veľmi ponáhľal, posledné vety dodiktoval pisárovi. Potom spieval niektoré liturgické texty liturgické texty, najmä zo sviatku Nanebovstúpenia Pána. Umieral so slovami: „Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu,“ na perách. Tak „zhasla svieca Cirkvi, zapálená Duchom Svätým“ (sv. Bonifác, apoštol Nemcov).

Svätý Daniel (Deiniol),

keltský mních a biskup (+584)

Svätý Daniel žil ešte v dobe pred anglosaským vpádom do Británie. Podľa ctihodného bedy, založil dva monastiere, z ktorých Bangor Iscoed sa stal jedným z najznámejších kláštorov svojej doby. Žilo v ňom viac než dve tisíce mníchov. Svätý Daniel bol neskôr zvolený za biskupa. Na sneme v Brefi hájil ortodoxiu proti pelegiánskej heréze,

popierajúci dedičnosť prvého hriechu a tým zmysel Christovej obeti.

Svätý Dávid Velšský,

mních a biskup ,patrón Walesu (6. storočie)

O svätom Dávidovi vieme, že založil desať monastierov, ktorých obyvatelia sa snažili napodobniť život egyptských púštnych otcov. Mnísi tvrdo pracovali a držali prísny pôst, jedli iba chlieb a zeleninu a nepili nič iného než vodu. Svätý Dávid zotrval mnoho dní a nocí na kolenách v modlitbách (ako svätý Serafím Sarovský) a umŕtvoval telo ponáraním sa do studenej vody. Hovorilo sa, že svoj život zasvätil chudobným a potrebným.

Na sneme v Brefi (r. 545) hovoril vraj tak ohnivo, že ho prítomní otcovia jednohlasne zvolili arcibiskupom — metropolitom celého Walesu.

Modlitba blaženého Augustína

„Ty si môj Christos, Otec môj svätý, Boh môj milostivý, Kráľ môj jediný, Pomocník môj najlepší, Milý môj najkrásnejší, Chlieb môj živý, Kňaz môj naveky, môj Vodca do vlasti, Svetlo moje pravé, Sladkosť moja svätá, Cesta moja priama, Múdrost' moja najjasnejšia, Prostota moja rýdza, Svornosť moja pokorná, Stráž moja úplná, Podiel môj dobrý, Spása moja večná. Christe Isuse, milovania hodný Pane, načo som miloval, prečo som žiadal po celý svoj život niečo okrem Teba, Isusa, Boha svojho? Kde som bol, keď som nebol myslou s Tebou? Od tejto chvíle všetky moje žiadosti rozplameňujte sa a rozlievajte v Pána Isusa. Leťte, dosť ste naotáľali, ponáhľajte sa tam, kam spejete, hľadajte Toho, Koho hľadáte. Isuse, kto nemiluje Teba, nech je prekliaty, kto Teba nemiluje, nech je naplnený horkosťami... Ó, sladký Isuse, Teba nech miluje, v Tebe sa kochá, Teba nech obdivuje každý živý tvor, prinášajúc Ti chválu. Boh môjho srdca a môj podiel, Christe Isuse, nech zhynie moje srdce môjmu duchu, len Ty si ži vo mne. Nech sa rozpália v mojom duchu uhľíky Tvojej lásky, a nech sa rozhoria v dokonalý oheň, ktorý nech horí na oltári môjho srdca. Nech žiaria v útrobach mojich, plápolajú v skrýšach mojej duše a v deň svojho skonania kiež sa nájdem dokonalý u Teba...Amen“

BISKUP IGNATIJ BRJANČANINOV O DUCHOVNOM ŽIVOTE

O CIELI A ZMYSLE ŽIVOTA

"Pozemský život je cesta do večnosti, ktorou treba kráčať, avšak na ktorej sa nesmie pozeráť do strán. Túto cestu treba uskutočňovať rozumom a srdcom, a nie počtom dní a rokov" (3, s. 123). Kresťan, ktorý ide cestou evanjeliových prikázaní, už na tomto svete sa stáva obyvateľom Neba: **"Nebeská radosť vyrastá zo semena, ktoré bolo zasiate na zemi"** (1, s. 44). Dnes každý človek má viac alebo menej vlastný spôsob myslenia, vlastné náboženstvo, vlastnú cestu, ktorú prijíma buď dobrovoľne alebo náhodne... Každá ovca ťahne do svojej strany a nik sa o ňu nestará. Ľudia už viac nepočujú spasiteľný hlas skutočného Pastiera, ktorý sa nám rozdáva... Ohlušil ich šum svetských a veľkých (ukrutných) starostí, šum zmyslových radovánok, šum svetských úspechov. Ich duša ťahne k zemi (k hriechu) a nie je schopná prijímať duchovný dojem... Keď to všetko vidíme, treba, aby sme odvrátili zrak od žalostného pohľadu, aby sme neodsudzovali blížnych. Treba obrátiť pohľad na seba a starať sa o vlastnú spásu. (4, s. 261)

O VIERE

„Všetky svetské zamestnania, rozkoše, pocty a výhody, to všetko sú prázdne hračky, s ktorými prehrávajú večnú blaženosť dospelí ľudia... (1, s. 561). Prameň skutočného šťastia musí byť uložený v srdci človeka a tieto sväté a čisté vody daruje kresťanovi viera". (3, s. 379) "Duša moja! Plávaj bez strachu na vlnách mora života, never jeho tichu a neboj sa jeho búrok... Len ver! Plávaj a nes sa na vlnách! Tam, kde je viera, tam nie je ani smútok, ani strach. Tam je odvážnosť a stálosť (pevnosť), ktorú nie nezničí" (3, s. 332). Keď nad nami víťazí nevera, nebudeme sa oddávať rôznym starostiam, úvahám, rojčeniu a prelesti, aby sme sa ochránili pred nepriateľmi... Tiesnení žalostnými okolnosťami budeme utekať s prosbou k všemohúcemu Bohu, ktorý má plnú moc nielen nad nami, ale aj nad našimi nepriateľmi, nad našimi okolnosťami a okolnosťami iných ľudí. Boh, ktorý môže svojvoľne naložiť so všetkým, v okamihu môže prekonať a zničiť všetky veľké starosti. **Budeme sa starostlivo modliť za našich nepriateľov, aby sme touto modlitbou zahladzovali v našich srdciach zlobu a vstepovali do neho lásku... Nadovšetko si vezmite štít viery, aby ste ním mohli uhasiť všetky ohnivé šípy toho zlého (Ef 6,16). Tieto šípy sú rôzne pôsobenia démonov v nás, ktoré privádzajú do pohybu neduhy našej padlej prirodzenosti. Napr. zapálenie srdca hnevom, rozvášnenie myšlienok a snov, túžba po**

pomste, rôzne zlé túžby, ktoré sú zväčša neuskutočniteľné a nezmyselné, ako napr. protivíť sa nepriateľovi, ako ho zničiť a zvíťaziť nad ním... Kto získal vieru, ten získal Boha, ktorý v ňom bude prebývať. Takýto človek je vyššie ako každá preležť, ktorá je nielen od človeka, ale aj od diabla (5). Kto získal vieru, ten dostáva možnosť dotknúť sa skutočnej čistej modlitby, ktorá nie je ochudobňovaná žiadnymi starosťami o seba, žiadnymi nebezpečenstvami, žiadnymi túžbami a obrazmi, ktoré v nás vytvára zlý duch zloby. Svojou vierou v Boha sa Mu zbožný človek oddáva. Žije jednoducho a bezstarostne. Myslí a stará sa iba o jedno, aby sa stal vo všetkých prípadoch nástrojom Boha a uskutočňovateľom Jeho vôle (5).

O POKÁNÍ

Kto vyznáva svoje hriechy, od toho aj ustupujú, pretože hriechy, ktoré sú založené a umocnené na pýche padlej prirodzenosti neznesú, aby ich niekto obviňoval a potupoval (1, s. 120). **V listoch k rôznym ľuďom biskup často opakuje, aby sa človek nezaoberal podrobnou analýzou svojich hriechov.** Neskúsený v tejto veci môže padnúť do skleslosti, rozpakov a pochybnosti. Boh pozná všetky hriechy človeka, preto treba zhrnúť **"do jednej nádoby pokánia a vrhnúť ich do priepasti Božieho milosrdenstva"** (4, s. 17). Hriechy, ktoré sme vykonali slovom, skutkom alebo myšlienkou treba vyznať na spovedi duchovnému otcovi, ale netreba, aby ich svetský človek rozoberal podrobne, lebo je to pasca, ktorú kladie "lovec" našich duší. Poznáme ju už podľa toho, že sme skleslí, hoci navonok je oblečená do dobra (3, s. 17-18) Keď zametáme izbu, nepozeráme sa na smeti, ale pozametáme ich na jednu kopu a vyhodíme von. Podobne aj pri spovedi treba vyznať pred duchovníkom svoje hriechy, ale podrobne ich netreba rozoberať, lebo nie je z toho žiaden osoh, iba sme viac oslabení a unavení (3, s. 254). **Pre nešťastného služobníka, ktorý pácha hriech, je jediným prístavom pokánie.** Hoci neviem koľkokrát by upadol do morálneho nešťastia, tak môže aj napriek tomu (pádu), vojsť do tohto prístavu a opraviť v ňom rozbitú duchovnú loď... Z pred tváre pokánia uteká každý hriech. **Žiaden hriech sa nemôže udržať pri všemohúcom pokání** (3, s. 59, 102). Kto vidí v sebe vyrastajúcu burinu, nech sa tomu nediví akoby to bolo niečo nezvyčajné. Nech neupadá do rozpakov a malomyselnosti. Takto to má byť! Srdečná "burina" robí svoje. Rastie, je vytrhnutá a znovu sa objavuje. Z takýchto

situácií vzniká v človeku pokora. K pokore schádza Božia milosť. **Pros Boha, aby ti daroval zvyšok svojho života prežiť v pokání. Je to veľký Boží dar, ktorý má rozhodujúci vplyv na osud vo večnosti.** Svätý Tichon Voronežský pred svojou smrťou zvlášť ďakoval Bohu, že mu bol daný tento Boží dar. Presnejšie povedané, práve pri smrti sa ukáže vzácnosť tohoto daru (4, s. 203).

O EUCHARISTIÍ

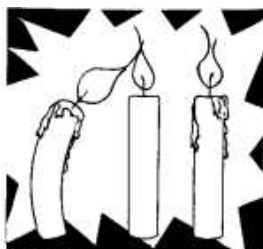
Čo znamená časté prijímanie, ak nie obnovenie vlastnosti Bohočloveka, ak nie obnovenie seba týmito vlastnosťami? Obnovenie, ktoré je neustále udržiavané a vyživované, je osvojené. Práve kvôli nemu (t. j. tomuto obnoveniu) a ním je vykynožovaná starosť (starobylosť), ktorú sme získali pádom.

Večná smrť je porazená, je usmrtená Večným Životom, ktorý žije v Christovi a ktorý sa šíri z Christa. Život - Christos sa usídľuje v človeku (4, s. 125). Každý, kto prijíma pozorne a zbožne, kto sa náležito pripravil, kto má vieru, tak ten cíti v sebe zmenu, hoci nie hneď po prijímaní, takisto nie po uplynutí určitého času. "Divný" pokoj schádza na rozum a srdce. Údy tela sa obliekajú do pokoja, pečať milosti sa usadzuje na tvári. Myšlienky a city sú zviazané svätými putami, ktoré bránia ich voľnému a nerozumnému pohybu. **Podobne ako chlieb posilňuje fyzické sily človeka, tak aj duchovný chlieb –Telo Christovo, posilňuje celého človeka. Posilňuje jeho vôľu, rozum, srdce, poskytuje správne túžby a smer duši a telu.** Oslobodzuje prirodzené vlastnosti človeka od tých neduhov, ktorými bol nakazený pri páde (4, s. 123).

O MODLITBE

Modlitba je Eucharistiou pre život. **Keď ju zanecháme, tak prináša duši neviditeľnú smrť.** Modlitba, ako rozhovor s Bohom, je sama o sebe veľké dobro, často oveľa väčšie ako to dobro, o ktoré prosí človek milosrdného Boha, ktorý nespĺňa prosbu, necháva človeka, aby sa modlil, aby nezanechal to dobro, ktoré je oveľa väčšie ako to, o ktoré prosíme (1, s. 140, 142). **Boh nás na Poslednom súde neodsúdi za to, že sme zanechali žalmy, alebo za to, že sme zanechali modlitbu, ale za dôsledky tohto zanechania. Následkom je vstup démonov do nás.** Démoni, keď nájdu miesto, vojdú a zatvoria dvere našich očí. Vtedy násilne a nečisto uskutočňuje s nami - ich nástrojmi, všetko to, čo zakázal Boh. **Preto, že sme zanechali malé pravidlo**

(myslí sa tým minimum modlitby), stali sme sa otrokmi démonov. Pravidlá, ktoré sa ti zdajú, že sú malé, tak tie sú neprekonateľným múrom pre tých, ktorí sa ťa snažia zotročiť. Pravidlá, ktoré sú uskutočňované vo vnútri kémie, sú múdro ustanovené (zjavením zhora) zakladateľmi cirkevných ústavov, aby ochraňovali náš život (2, s. 175 - 176).

Z Paterika: O abbovi Ammonovi

Z Paterika: O abbovi Ammonovi

Abba Ammon dosiahol takého duchovného úspechu, že pre mnohú blahodať už nevedel o existencii zla.

(Takýto stav sa v duši objavuje od neustálej pozornosti k sebe, od plaču nad svojou hriešnosťou, od pôsobenia blahodatnej vnútornej modlitby. Táto modlitba naplňuje srdce duchovným dojatím. To prináša prežitok hojnej milosti ku všetkému ľudstvu).

*

Abba Ammon se nikdy neodvažoval nikoho odsudzovať.

☆

Niekoľko z Otcov rozprával: V Keliách bol starec - askéta, ktorý mal oblečenie z rohože. Raz prišiel k abbovi Ammonovi. Keď ho uvidel v odeve z rohože, tak mu povedal: "To ti neprinesie žiaden prospech." Starec sa ho spýtal: "Napadajú mi tri myšlienky. Prvá mi hovorí, aby som sa túlal po pustých miestach; druhá, aby som odišiel do zemi, kde ma nikto nepozná a tretia, aby som sa uzavrel v chyži, nikoho nevidel a potravu prijímal každý druhý deň." Abba Ammon odpovedal: "Vyplnenie ktorejkoľvek z týchto myšlienok nebude pre teba užitočné (teda bude škodlivé pre dušu). Naopak prebývaj v mlčanlivosti(hesychii) v tvojej chyži, každodenne prijímaj striedmu potravu, maj vo svojom srdci slovo colníka (Bože! buď milostivý mne hriešnemu) a budeš môcť dosiahnuť spásu."

(Je zrejmé, že nosenie zvláštneho oblečenia, ktoré bolo všetkým na očiach, pranie žiť zvláštnym spôsobom života, ktorý mal na seba obrátiť pozornosť mnohých, boli vnuknuté askétovi pre jeho pýchu, ktorú nechápal. Sv. Ammon mu poradil askézu (podvih) pokory, v ktorom má jedine Boh zaľúbenie.)

☆

Spýtali sa abbu Ammona: "Ktorá cesta je cestou úzkou a bolestivou?" Odpovedal: "Cesta úzka a bolestivá je skrótenie svojich myšlienok a odseknutie vlastných prianí pre vyplnenie Božej vôle. Taký je význam (slov apoštolov): Hľa, my sme opustili všetko a šli sme za Tebou."

☆

Abba Ammon povedal: "Prežil som štrnásť rokov v Skíte a modlil som sa k Bohu deň a noc, aby mi daroval víťazstvo nad hnevom."

Básnické okienko

Upratovanie duše

je treba upratovať v duši celý rok!

Systematicky, po trochu,

Na jar, v lete i jeseni

zbaviť sa „prachu“.

upratuješ ako zbláznený.

Ved' niet dňa,

Izby, byt či dom

aby sme nezhrešili,

proste všetko navôkol.

hoci ako by sme sa snažili.

Prach a špina sa ukladá,

Čím viac sa spoved' odkladá,

zdá sa,

tým špina – hriech viac v nás usadá.

že márna je tvoja námaha.

No po úspešnom ťažení,

Vtedy sa hriech ťažšie odstraňuje,

je všetko v tip-top prevedení.

lebo ľahostajnosť nastupuje.

Chceme žiť

Tak isto ako nábytok,

v čistom, peknom prostredí,
chceme navonok vystupovať ako
bezchybní.

To je ale ľudské pozlátko,
egoizmus, ktorý trvá krátko.
Skutočné hodnoty dosiahneme,
ak si vo svedomí upraceme!
čisté svedomie budeme mať,
keď duša bude môcť voľne dýchať.

(Autorka si neželá byť menovaná,
no Bohu je dobre známa...)

Konštantín Filozof (sv. Cyril)

Proglas, čiže Predslov od Konštantína Filozofa (sv. Cyrila) je najstaršou
slovenskou a slovanskou básňou,
ktorá vznikla v rokoch 863 - 867 na našom území.

PROGLAS

***Evanjeliu svätému som
Predslovom:
ako nám dávno sľubovali
proroci,
prichádza Kristus
zhromažďovať národy,
pretože svieti svetlom svetu
celému.
To v našom siedmom tisícročí
stalo sa.
Bo slepým oni sľúbili, že uvidia,
a hluchí, ajhľa, Slovo Písma
počujú,
lebo je Boha poznať totiž
potrebné.
A preto čujte, čujte toto,
Slovieni:
dar tento drahý vám Boh z lásky
daroval,
dar Boží darom spravodlivej***

***čiasťky je,
dar dušiam vašim, čo sa nikdy
neskazí,
všetkým tým dušiam, čo ho
vd'ачné prijmu
Matúš i Marek s Lukášom i s
Jánom
národy všetky takto učia
hovoriac:
Všetci, čo chcete svoje duše
krásnymi
uzrieť, a všetci po radosti
túžiaci,
túžiaci temno hriechu navždy
zapudiť
i sveta tohto hniloby sa
pozbaviť
i rajský život pre seba zas
objaviť
i horiacemu ohňu navždy***

**uniknúť,
počujte, čo vám vlastný rozum
hovorí,
počujte všetci, celý národ
sloviensky,
počujte Slovo, od Boha vám
zoslané,
Slovo, čo hladné ľudské duše
nakrmi,
Slovo, čo um aj srdce vaše
posilní,
Slovo, čo Boha poznávať vás
pripraví.
Tak ako radosť nezasvitne bez
svetla,
by oko celý Boží svet v ňom
uzrelo,
bo všetko nie je krásne ani
zreteľné,
tak ani duša, žiadna duša bez
písmen
vedomia nemá o tom Božom
zákone,
zákone knižnom, o zákone
duchovnom,
zákone, cezeň Boží raj sa
zjavuje.
Bo ktorý sluch, čo hrozný
rachot hromový
neočuje, stáť bude v bázni pred
Pánom?
Bo taký čuch, čo vôňu kvetu
nevníma,
akože môže zázrak Boží
pochopiť?
Bo také ústa, ktoré sladkosť
necítia,
človeka činia, akoby bol z
kameňa.
A ešte väčšmi od človeka z
kameňa
je mŕtva duša, každá duša bez
písmen.
No že my, bratia, sme to všetko
zvážili,**

**znameníť vám radu teraz
povieme,
ktorá vás všetkých, všetkých
ľudí pozbaví
života zvieracieho, žitia
smilného,
aby ste s myslou, s
nerozumným rozumom,
keď počujete Slovo v cudzom
jazyku,
nečuli v ňom znieť iba zvon,
zvon medený.
Bo svätý Pavol učiteľ nám
hovorí,
keď najprv k Bohu svoju prosbu
predniesol:
Chcem radšej iba päť slovo
povedať,
rozumom prostým chcem tých
päť slovo
vyrieť, aby aj bratia všetko
porozumeli,
než nezrozumiteľných slov rieť
tisíce.
Pretože človek ten, čo
nerozumie sám,
čo nedoloží podobenstva
múdreho,
ako by mohol pravú reč nám
povedať?
Pretože ako skaza visí nad
telom
všehubiaca a nad hnis väčšmi
hnijúca,
keď telo nemá patričného
pokrmu:
práve tak isto každá duša upadá
v žití, keď žije bez Božieho
života,
keď nepočuje nikde Slova
Božieho.
Iné však ešte podobenstvo
premúdre
povedzme, ľudia, ľúbici sa
vospolok,**

**túžiaci Božím rastom rásť už
odteraz:
bo kto by túto prostú pravdu
nevedel:
tak ako semä, ktoré padlo na
nivu,
tak isto každé ľudské srdce na
zemi
dážď Božích písmen potrebuje
pre seba,
aby plod Boží vzrástol v ňom čo
najväčšmi.
Kto môže všetky podobenstvá
povedať,
čo národ bez kníh obžalujú,
usvedčia,
že nehovorí hlasom
zrozumiteľným?
Veci čoby ten muž poznal
všetky jazyky,
nevyslovil by bezmedznú ich
bezmocnosť.
Predsa však svoje podobenstvo
prikladám,
významu mnoho v málo slovách
hovoriac:
Lebo sú nahé bez kníh všetky
národy,
bo nemôžu sa boriť v boji bez
zbroje
s protivníkom a duší našich
záhubcom,
odsúdené sú večnej muke za
korisť.
Ktorí však nepriateľa nemilujete,
národy, čo s ním veľmi chcete
boriť sa,
otvorte dvere ducha svojho
pozorne,
zbroj tvrdú teraz prijímajte,
národy,
kovanú krásne v knihách
Hospodinových,
ktoré tak tvrdo mliaždia hlavu**

**diablovu.
Lebo kto totiž prijme tieto
písmená,
tomu sám Kristus svoju
múdrost' vyjaví
a vaše duše písmenami posilní
i skrze apoštolov, skrze
prorokov.
Pretože tí, čo hovoria ich
slovami,
i nepriateľa budú schopní
zahubiť,
vítazstvo dobré svojmu Bohu
prinesú,
hnilobnej skaze svojho tela
uniknú,
tela, čo v hriechu ako vo sne
živorí,
nepadnú oni, ale pevne zastanú,
pred Bohom ako udatní sa
prejavia,
po pravici si stanú trónu
Božiemu,
keď príde ohňom súdiť všetky
národy,
s anjelmi budú radovať sa
navěky,
navěky sláviac Boha
milostivého,
piesňami z tých kníh oslavujúc
navěky
svojho Boha, čo nad Pudmi sa
zmilúva,
ktorému preto všetka sláva
prislúcha,
i česť i chvála, Boží Synu, v
jednote
so svojím Otcom, s Duchom
Svätým v trojici
na veky vekov od každého
stvorenia.**

Amen.

Odpustová slávnosť v Ľutine aj v tomto roku

V dňoch 25. – 26. augusta 2007 sa konala odpustová slávnosť v Ľutine. V tomto roku sa jej zúčastnili aj náš otec duchovný, otec diakon a veriaci našej cirkevnej obce, tak vám prinášame fotky, ktoré sme do redakcie dostali. Kiež by sme sa tam na budúci rok stretli viacerí.

Foto: Oľga Čavojová

PRAVOSLÁVNÁ CHARITA –pre všetkých ľudí v hmotnej núdzi

zodpovedná: *Mgr. Jana Tomášová*
mobil: 0903 170 583, 0908 206 110

P.O.BOX 228
Horná č. 1
974 01 Banská Bystrica

privát: Jesenského 16
Banská Bystrica

www.pravoslavie.sk

OZNAM

Pravoslávna Cirkev oznamuje všetkým, že sväté Liturgie sa v Banskej Bystrici a vo Zvolene konajú striedavo: jednu nedeľu v Banskej Bystrici v náhradných priestoroch v Agentúre sociálnych služieb na Ulici 9. mája č. 74 (bývalé detské jasle) so začiatkom o 9:30 hodine. Ďalšiu nedeľu vo Zvolene v kaplnke zvolenského zámku o 10 hodine. Ďalej vám oznamujeme, že sa vo vojenskej kaplnke vo Zvolene slúžia sviatočné večerne, utrene a sväté Liturgie. Podrobnejšie informácie dostanete na telefónnom čísle: 0903 170 583. Tešíme sa na vašu účasť. Christos medzi nami!

SVETLO PRAVOSLÁVIA – spoločensko – duchovný občasník

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.sk

